

Enyém – tiéd

DIÁKMELLÉKLET

D1 A nehéz kétgarasos

Balázs bácsi óraláncán egy régi négykrajcáros fityegett. Ennek története volt. Egy este így mondta el nekünk.

– Szegény asztalosmester volt az én édesapám. Mi, gyerekek mezítláb szaladgáltunk a porban. Nyalánkságra sosem kaptunk egy krajcárt sem. Szerettem volna legalább egyszer egy krajcárra szert tenni, hogy azt vehessek rajta, amit akarok.

Egyszer nagy dolog történt. Édesapám egy zsebkendő aprópénzt hozott haza. Valami munkájáért csupa négykrajcárosokkal fizették ki. Az asztalra öntötte a pénzt, és megengedte, hogy játszom vele. Beborítottam velük az asztalt. Aztán hosszú sorba állítottam őket, majd csillagot, falut, tornyot építettem belőle. Végre rám szólt édesapám, hogy söpörjem a pénzt egy zacskóba. Bele is söpörtem, de az utolsó darab a markomban maradt, onnan a zsebembe csúszott.

Egyenesen a boltba vágattam. Ott igen sokan voltak. Gondoltam, amíg várakoznom kell, kiválasztom: mit vegyek. Míg várakoztam, azalatt csuda történt. A négykrajcáros a markomban eleinte csak meghúzta magát, hanem aztán elkezdett roppant nehéz lenni. Minél tovább gondolkoztam, az arcom annál jobban égett, s annál nehezebb lett a kétgarasos. Már fáj a kezem, a karom, a vállam, a hátam, a fejem, de kivált a szívem.

Végre rám került volna a sor. Már csak egy leány volt előttem. Hanem akkor aztán úgy megijedtem, hogy usgyé! Ki a boltból. Meg sem álltam hazáig.

Berontottam a szobába, odarohantam édesapámhoz, és sírva tettem tenyerébe a borzasztóan nehéz kétgarasost. Nem tudtam egy szót se szólani, de ő kitalált mindent.

– Miért hoztad vissza? – kérdezte komolyan.

– Mert nagyon nehéz... – zokogtam. Ekkor aztán így szólt hozzám édesapám:

– Ez a kétgarasos a tiéd lesz, őrizd meg, és emlékezzél a mai napra, és jusson eszedbe, hogy milyen nehéz az ilyen kétgarasos.

– Hát, fiaim – végezte beszédét Balázs bácsi –, így jutott hozzám a kétgarasos, hogy örökre nyomja a lelkemet. Megmutatta a becsületes, szorgalmas élet ösvényét, amin haladtam egész életemben.

Móricz Zsigmond nyomán